Europa-Universität Viadrina | Große Scharrnstraße 59 | 15230 Frankfurt (Oder)

500 JAHRE ALMA MATER VIADRINA 1506 - 2006

Odra-Oder. Region nadodrzański w Europie. Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość

Projekt we współpracy
Uniwersytetu Europejskiego Viadrina, katedra Historii Europy Wschodniej
oraz
Büro Kopernikus. Polsko-Niemieckie Projekty Kulturalne. Inicjatywa Niemieckiej Fundacji Kultury

Współfinansowany przez
Federalne Ministerstwo Edukacji i Badań Naukowych oraz Federalną Centralę Kształcenia Politycznego

Wprowadzenie
Celem projektu "Odra-Oder. Region nadodrzański w Europie. Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość" jest zwrócenie uwagi szerokiej publiczności na Nadodrze jako region w Europie Środkowej, jego historię, obecnych mieszkańców, a więc Czechów, Polaków i Niemców, ich perspektywy i plany. Projekt zainaugurowany zostanie międzynarodową konferencją naukową, która odbędzie się w dniach 27-30 kwietnia 2006 r. we Frankfurcie nad Odrą i w Słubicach. Równocześnie otwarta zostanie wystawa p.t. „Oder Panorama | Panorama Odry. Obrazy europejskiej rzeki", która pozostanie we Frankfurcie do 11 lipca 2006, a następnie prezentowana będzie w innych nadodrzańskich miastach. Ponadto od kwietnia do lipca 2006 przewidziany został szeroki program kulturalny z wieczorami literackimi i filmowymi po obu stronach Odry, a także turystyczne „Targi Odrzańskie" pod auspicjami frankfurckiego nadburmistrza. Podejmowane w ramach projektu inicjatywy oraz towarzyszący im program kulturalny są częścią obchodów związanych z przypadającym na 2006 r. jubileuszem 500-lecia powstania frankfurckiego Uniwersytetu Viadrina.

Nadodrze na nowej mapie Europy. Rekonstrukcja Odry jako przestrzeni kulturowej
Międzynarodowa konferencja, Frankfurt n. O. 27-30.04.2006 r.,

Czwartek, 27 kwietnia 2006

18.00 Otwarcie konferencji, budynek im. Hrabiny von Dönhoff, Europaplatz

Przemówienia wygłoszą:

Johanna Wanka (Minister Nauki, Badań i Kultury Landu Brandenburgia)

Gesine Schwan (Prezydent Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą)

Elżbieta Marszałek (Rektor Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Turystycznej, organizator „Flisu Odrzańskiego")

Karl Schlögel, (Profesor Katedry Historii Europy Wschodniej we Frankfurcie n.O., organizator konferencji)

Wykład inauguracyjny: Achatz von Müller (Uniwersytet w Bazylei)

20.00 Otwarcie wystawy w b. "ujeżdżalni", Logenstraße

Stefanie Peter/ Büro Kopernikus, Hortensia Völckers/Niemiecka Fundacja Kultury

500 JAHRE ALMA MATER VIADRINA 1506 - 2006

Piątek, 28 kwietnia 2006

I. Odra a dyskursy o rzece
Moderacja: Karl Schlögel

9.00 – 9.20 Uwe Rada (dziennikarz berlińskiej *Die Tageszeitung*):
Odra odkrywana na nowo

9.20 – 9.40 Andrzej Piskozub (Instytut Historii, Uniwersytet Gdański):
Jakiej monografii Odry nam potrzeba? Przesłanki metodologiczne monografii wielkiej bałtyckiej rzeki

9.40 – 10.00 Jerzy Kołtuniak (redaktor czasopisma „Rzeki"):
Kulturowe spojrzenie na rzekę. (Kilka uwag o problematyce badawczej i użyteczności rozpoznania przestrzeni kulturowej rzeki na przykładzie Odry)

10.00-10.20 Przerwa na kawę

10.20-10.40 Nicolas Beaupre (Niemiecki Instytut Historyczny w Paryżu):
Niemiecko-francuskie dyskursy o Renie

10.40-11.00 Marek Zybura (Centrum im. Willy'ego Brandta, Uniwersytet Wrocławski):
Uwagi do literackiej biografii Odry

11.00-11.20 Tatjana Reitmann (Uniwersytet w Ostrawie):
O etymologii nazw: Viadrus, Oder, Odra

11.20-12.00 Dyskusja

12.00-14.00 Przerwa obiadowa

II. Elementy przestrzeni kulturowej Odry
Moderacja: Beata Halicka

14.00-14.20 Piotr Nieznański (WWF Polska):
Walory przyrodnicze Odry

14.20-14.40 Eike Gringmuth-Dallmer (Berlin):
Odra w czasach pra- i wczesnodziejowych - główna oś osadnictwa oraz wpływów kulturowych?

14.40-15.00 Horst Wernicke (Instytut Historii, Uniwersytet w Greifswaldzie):
Miasta hanzeatyckie nad Odrą - Szczecin-Frankfurt-Wrocław – próba porównania

15.00-15.20 Jan Harasimowicz (Instytut Historii Sztuki, Uniwersytet Wrocławski):
Odra jako droga transferu kulturowego w średniowieczu i czasach nowożytnych

15.20-15.40 Uta Hengelhaupt (Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie nad Odrą):
Dziedzictwo kultury materialnej a poczucie tożsamości na Środkowym Nadodrzu i w dolnym biegu Odry

15.40-16.00 Stephan Kaiser (Haus Schlesien, Königswinter-Heisterbacherrott)
Odra w muzeum

15.30 – 16.10 Dyskusja

16.10 – 16.30 Przerwa na kawę

III. Żegluga a życie na Odrze
Moderacja: Marek Zawadka

16.30-16.50 Uwe Müller (Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie nad Odrą):
Odra w środkowo-europejskiej sieci szlaków komunikacyjnych a prusko-niemiecka polityka dróg wodnych w okresie rewolucji przemysłowej

16.50-17.10 Horst Linde (Instytut Komunikacji Morskiej i Lądowej, Politechnika Berlińska):
Żegluga śródlądowa i budownictwo wodne w Nadodrzu

17.10-17.30 Stanisław Januszewski (Fundacja Otwartego Muzeum Techniki, Politechnika Wrocławska):
Dziedzictwo kultury technicznej Odrzańskiej Drogi Wodnej

17.30-18.00 Dyskusja

18.00-19.30 Kolacja

od 20.00 Program kulturalny (we współpracy z transkultura e.V.)

Projekcja filmu: Der Kahn der fröhlichen Leute (Barka wesołych ludzi), DEFA 1950.

Sobota, 29 kwietnia 2006

IV. Destrukcja Nadodrza jako przestrzeni kulturowej i próby jej odtworzenia
Moderacja. Ruth Henning

9.00-9.20 Markus Krzoska (Uniwersytet w Moguncji):
Za Polskę nad Odrą i Bałtykiem. Rola Zygmunta Wojciechowskiego w polskiej polityce zachodniej podczas i po drugiej wojnie światowej

9.20-9.40 Bernadetta Nitschke (Instytut Politologii, Uniwersytet Zielonogórski):
Losy ludności niemieckiej na terenie Nadodrza w pierwszych latach po zakończeniu drugiej wojny światowej

9.40-10.00 Beata Halicka (Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie nad Odrą):
„Mòj dom nad Odrą" – wspomnienia osadników Nadodrza na rozdrożu rzeczywistości i propagandy

10.00-10.20 Marek Zawadka (Państwowy Instytut Naukowe - Instytut Śląski w Opolu**)**:
Gospodarcze wykorzystanie Odry po1945

10.20-10.40 Przerwa na kawę

10.40-11.00 Zdenek Jirasek (Uniwersytet Śląski w Opawie):
Niemiecko-polsko-czeskie stosunki na terenie Nadodrza po zakończeniu drugiej wojny światowej

11.00-11.20 Andrzej Zawada (Instytut Filologiczny, Uniwersytet Wrocławski):
Autoportret z Odrą w tle. Najnowsza literatura o i we Wrocławiu.

11.40-12.30 Dyskusja

12.30-14.00 Przerwa obiadowa

V. Nowe drogi na Odrze i w Nadodrzu
Moderacja: Mariusz Urbanek (czasopismo „Odra")

14.00-14.20 Kazimierz Wóycicki (Instytut Pamięci Narodowej w Szczecinie):
Historia Nadodrza – razem czy osobno?

14.20-14.40 Ruth Henning (Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Poczdamie):
Nadodrze -stara i nowa ojczyzna

14.40-15.00 Krzysztof Smolnicki (Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju, "Czas na Odrę!"):
Ekologia i turystyka rowerowa w dolinie Odry

15.00-15.20 Aneta Kłodek (Program dla Odry 2006, Wrocław) :
Program dla Odry 2006 - przyszłość i perspektywy.

15.20-15.40 Przerwa na kawę

15.40-16.40 Elżbieta Marszałek (Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Turystyczna):
Zagospodarowana pod względem turystycznym i rekreacyjnym rzeka Odra– szansą na rozwój integracji transgranicznej miast nadodrzańskich

16.40-17.00 Karl Schlögel (Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie nad Odrą):
Rekonstrukcja europejskiej przestrzeni kulturowej - uwagi wstępne

17.00- 17.30 Dyskusja

17.30-18.30 Dyskusja plenarna: „Nad Odrą żyje się dobrze" – Perspektywy regionu nadodrzańskiego w Europie

Od 19.00 Kolacja

Niedziela, 30 kwietnia 2006
Wycieczka statkiem po Odrze z Frankfurtu do Kostrzyna, zwiedzanie kostrzyńskiej Starówki.

Kierownik naukowy: prof. dr hab. Karl Schlögel
Współpraca naukowa, organizacja: Mateusz Hartwich
Współpraca naukowa: dr Beata Halicka
Koordynacja: Wioletta Musekamp

Dieses Projekt findet im Rahmen von Büro Kopernikus statt.
www.buero-kopernikus.org
Büro Kopernikus ist eine Initiative der
KULTURSTIFTUNG DES BUNDES
BÜROKOPERNIKUSDEUTSCHPOLNISCHEKULTURPROJEKTE